

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΒΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'**

**«Αναρτητέα στο διαδίκτυο»
Αθήνα 27 Ιουλίου 2011
Αριθμ. Πρωτ.: 157502**

**Ταχ. Δ/ση: Αχαρνών 2
Τ.Κ. 10176 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Μ. Κότσικας
Τηλέφωνο: 210-2124469
Fax: 210-5231766
e-mail: ax2u266@minagric.gr**

ΘΕΜΑ: «Έγκριση Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)-Ν.Π.Ι.Δ.».

**ΑΠΟΦΑΣΗ
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έκδοτας υπόψη:

1. Τις διατάξεις :
  - α) Του Ν. 3877/2010 (ΦΕΚ Α' 160), «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας» και ειδικότερα της παρ. 1 του άρθρου 16.
  - β) Του Ν. 1790/1988 (ΦΕΚ Α' 134), «Οργάνωση και λειτουργία Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
  - γ) Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).
  - δ) Του Π.Δ. 185/2009 (ΦΕΚ Α' 213), «Ανασύσταση του Υπουργείου Οικονομικών κλπ.».

2. Την αριθμ. Υ350/8-7-2011 (ΦΕΚ Β' 1603) απόφαση του Προϋπουργού, «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών Φίλιππου Σακινίδη και Παντελή Οικονόμου».
3. Την αριθμ. 75/27-6-2011 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)-Ν.Π.Ι.Δ..
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)-Ν.Π.Ι.Δ., πέραν εκείνης που έχει υπολογιστεί στον καταργούμενο Κανονισμό.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)-Ν.Π.Ι.Δ., ο οποίος έχει ως ακολούθως :

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛ.Γ.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Αντικείμενο Κανονισμού - Ασφαλιζόμενοι κίνδυνοι - Εννοιαολογικοί προσδιορισμοί - Είδος των ζημιών που καλύπτονται από την ασφάλιση - Εξαιρέσεις - Ειδικοί περιορισμοί της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών - Ποσοτά κάλυψης των ζημιών.

Άρθρο 1 Αντικείμενο του Κανονισμού

1. Αντικείμενο του Κανονισμού αυτού, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου 3877/2010 (ΦΕΚ Α' 160), είναι:
  - α. Οι κίνδυνοι και τα αντικείμενα ασφάλισης που καλύπτει ο ΕΛ.Γ.Α..
  - β. Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί με τους οποίους παρέχεται η υποχρεωτική ασφάλιση των ζημιών που προκαλούνται στην παραγωγή των συστηριατικών καλλιεργειών.
  - γ. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων, καθώς και οι συνέπειες και οι κυρώσεις της μη τήρησής τους.
  - δ. Τα ελάχιστα όρια απαλλαγών.
  - ε. Τα ανώτατα ποσοτά μέχρι τα οποία θα ανέρχεται η κάλυψη της ζημιάς και το επίτιο ανώτατο καταβλητέο ποσό αποζημίωσης.
  - στ. Η διαδικασία αναγγελίας και δήλωσης ζημιάς.

- ζ. Η διαδικασία διαπίστωσης και εκτίμησης της ζημιάς.
- η. Η διαδικασία επίλυσης τυχόν αμφισβητήσεων.
- θ. Τα αρμόδια για τους παραπάνω σκοπούς όργανα, καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία αμοιβής των οργάνων αυτών.
- ι. Η διαδικασία υπολογισμού, εκκαθάρισης και καταβολής της αποζημίωσης.
- κ. Κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά στην εφαρμογή και άσκηση της ασφάλισης της γεωργικής παραγωγής.

Άρθρο 2 **Ασφαλιζόμενοι κίνδυνοι**

Στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛΓΑ υπάγονται οι παρακάτω κίνδυνοι (ζημιγόνα αίτια) που προκαλούν ζημιές στην παραγωγή των ουσσηματικών καλλιεργειών:

- α. φυσικοί κίνδυνοι : καλάζι, παγετός, ανεμοθύελλα, πλημμύρα, κτύσσανος και ηλιακή ακτινοβολία, υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις, κόνι και θάλασσα.
- β. άγρια ζώα : αρκούδα, αγριογούρουνα (στις περιπτώσεις όπου προσπιτεύονται από την συνθήκη RAMSAR) και άγρια κανέλια - *Oryctolagus cuniculus* - (στη φυτική παραγωγή της νήσου Λήμνου).

Άρθρο 3 **Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού ισχύουν οι παρακάτω εννοιολογικοί προσδιορισμοί:

1. **Ασφαλισμένοι**, θεωρούνται όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και ενώσεις προσώπων τα οποία έχουν την κυριότητα και την εκμετάλλευση ή μόνο την εκμετάλλευση αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, πλην της περιφέρειας του Αγίου Όρους και έχουν υποβάλει την Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 10 του νόμου 3877/2010 (ΦΕΚ Α' 160) και έχουν καταβάλει την προβλεπόμενη ειδική ασφαλιστική εισφορά.
2. **Ζημιά**, θεωρείται η απώλεια της φυτικής παραγωγής, η οποία αναμένεται να συγκαταστήσει κατ' αγροτεμάχιο ή η ποσοτική υποβάθμισή της από την επίδραση των καλυπόμενων ασφαλιστικά ζημιόγινων αιτιών, εξ αιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικά προσδοκώμενου εισοδήματος των παραγωγών.
3. **Αγροτεμάχιο**, θεωρείται το αυτοτελές τμήμα γης, το οποίο αποτελεί ενιαία υδιακτοσία ή εκμετάλλευση και τα όριά του ορίζονται από όμορες υδιακτοσίες ή φυσικά και τεχνητά όρια όπως έχει δηλωθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ). Στην περίπτωση των υπό κάλυψη καλλιεργειών (θερμοκήπια), ως αγροτεμάχιο θεωρείται κάθε καλυμμένο τεμάχιο γης το οποίο λειτουργεί ως αυτοτελής μονάδα, ανεξάρτητα εάν συνορεύει με άλλη υπό κάλυψη καλλιέργεια του ίδιου παραγωγού.
4. **Ελεγχόμενο περιβάλλον**, θεωρείται ο καλυμμένος χώρος, στον οποίο με ειδικές τεχνικές ή μηχανισμούς ρυθμίζονται οι συνθήκες περιβάλλοντος (θερμοκρασία, υγρασία, διοξείδιο του άνθρακα κλπ) και επιδιώκεται η

πραγματοποίηση μεγαλύτερης ή καλύτερης ποιότητας παραγωγής ή παραγωγής πέρα από τα συντηθισμένα χρονικά όρια για την περιοχή. Η απώλη κάλυψη (υψηλή ή χαμηλή) των καλλιεργειών δεν θεωρείται ελεγχόμενο περιβάλλον.

5. **Απαλλοτρίωση**, είναι το όριο της ζημιάς μέχρι το οποίο απαλλάσσεται ο ΕΛΓΑ της υποχρέωσης για καταβολή αποζημίωσης. Ζημιά κατώτερη ή ίση με το όριο αυτό βαρύνει τον ασφαλισμένο.
6. Η ασφαλιζόμενη αξία της φυτικής παραγωγής ορίζεται με βάση:
  - α) τον αριθμό των στρεμμάτων κάθε καλλιεργούμενου αγροτεμαχίου ή το μέρος της έκτασης του αγροτεμαχίου που καταλαμβάνει κάθε καλλιέργεια σε περίπτωση συγκαλλιεργειών, που έχει στην κατοχή του ή έχει την εκμετάλλευσή του ο παραγωγός, όπως δηλώνονται στην Ενιαία Δήλωση Καλλιεργειών/Εκτροφής,
  - β) τη μέση παραγωγή κατά στρέμμα και είδος ανά γεωγραφική περιοχή των δηλούμενων καλλιεργειών και
  - γ) την αξία του παραγόμενου προϊόντος ανά κιλό ή τεμάχιο ανάλογα με την καλλιέργεια, όπως αυτές καθορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα κοινή υπουργική απόφαση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 10 του νόμου 3877/2010.
7. **Αποζημίωση** είναι το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται στους ασφαλισμένους προς αντιστάθμιση της άμεσης ζημιάς που έπαθε η φυτική τους παραγωγή από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια.
8. Οι φυσικοί κίνδυνοι (ζημιογόνα αίτια) που καλύπτει η ασφάλιση του ΕΛΓΑ είναι το χαλάζι, ο παγετός, η ανεμοθύελλα, η πλημμύρα, ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία, οι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις, το κώνι και η θάλασσα υπό την παρακάτω έννοια :
  - α. **Χαλάζι**, είναι η πτώση ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων με μορφή σφαιριδίων (συνήθως) ή ακανόνιστου σχήματος τεμαχίων σκληρού διαφανούς πάγου, με συνέπεια ζημιά στη φυτική παραγωγή .
  - β. **Παγετός**, θεωρείται η πτώση της θερμοκρασίας του αέρα σε τιμή ίση ή μικρότερη των μηδέν (0°) βαθμών Κελσίου με συνέπεια ζημιά, στη φυτική παραγωγή.
  - γ. **Ανεμοθύελλα**, θεωρείται ο θυελλώδης άνεμος, του οποίου η μηχανική επίδραση στα φυτά προκαλεί ζημιά , στη φυτική παραγωγή. Θυελλώδης άνεμος χαρακτηρίζεται ο άνεμος εντάσεως 8 BEAUFOR και άνω ή ο άνεμος εκείνος, που προκαλεί σπάσιμο των κλαδιών των δένδρων, εμποδίζει το βόσκισμα, προξενεί ζημιές σε κυριακές εγκαταστάσεις, ξεριζώνει δένδρα .
  - δ. **Πλημμύρα**, θεωρείται η εξαπτία βροχοπτώσεων ή τήξης κιονού εισροή και παραμονή στις καλλιέργειες νερού προερχομένου από ξεκιλισμα ή ρήγμα των φυσικών ή τεκνητών ορίων ρεύματος ή άλλου όγκου γλυκού νερού, με αποτέλεσμα ζημιά στη φυτική παραγωγή λόγω θανάτωσης του εδάφους, επικωμάτωσης του αγροτεμαχίου ή κατάρκλισης των καλλιεργειών. Στην αναπέρα έννοια της πλημμύρας δεν υπάγεται η εισροή και παραμονή νερού σε καλλιέργειες, που οφείλεται σε αμέλεια, παραλείψεις ή άλλα τεκνητά αίτια .
  - ε. **Καύσωνας**, θεωρείται η καταγεγραμμένη άνοδος της μέγιστης θερμοκρασίας του αέρα σε τιμή ίση ή μεγαλύτερη των 40° C, που σε συνδυασμό ή όλα με την έντονη ηλιακή ακτινοβολία έσει σαν συνέπεια

ζημιά στη φυτική παραγωγή.

- στ. Υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις, θεωρείται η πτώση βροχής, η οποία λόγω έντασης και ύψους ή παρατεταμένης διάρκειας και ύψους ή παρατεταμένης διάρκειας και εποχής που συμβαίνει προκαλεί ζημιά στη φυτική παραγωγή.
  - ζ. Χιόνι, θεωρείται η κιονόπτωση εξ αιτίας της οποίας δημιουργείται στρώμα χιονιστό επί των καλλιεργειών και των εγκαταστάσεων, το οποίο λόγω του ύψους, του βάρους ή της διάρκειας παραμονής προκαλεί ζημιά στη φυτική παραγωγή.
  - η. Θάλασσα, θεωρούνται τα σταγονίδια θαλασσινού νερού τα οποία μεταφερόμενα από τον άνεμο, προκαλούν εγκαύματα στις καλλιέργειες των παράκτιων περιοχών, με συνέπεια ζημιά στη φυτική παραγωγή.
9. Ζημιά από άγρια ζώα που καλύπτει η ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. θεωρείται η απώλεια της φυτικής παραγωγής η οποία προκαλείται από αρκούδα, αγριογούρουνα (στις περιοχές όπου προσεταιύονται από την συνθήκη RAMSAR) και άγρια κουνέλια στη νήσο Λήμνο.

Άρθρο 4

Βίβος ζημιών που καλύπτονται ασφαλιστικά

1. Καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται μόνο οι άμεσες ζημιές, που αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια που προσδιορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, στη φυτική παραγωγή της καλλιεργητικής περιόδου που συνέβηκε το ζημιογόνο αίτιο.
2. Οι ζημιές που προκαλούνται στο φυτικό κεφάλαιο ή που επιδρούν μειωτικά στην παραγωγή της επόμενης καλλιεργητικής περιόδου, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά, εκτός της καλλιέργειας των σπαραγγιών.
3. Δεν καλύπτονται οι ζημιές που δευτερογενώς οφείλονται στα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια καθώς και οι ζημιές που προξενούνται από άλλα εκτός από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια ανεξάρτητα αν αυτά προηγούνται, ακολουθούν ή συμβαίνουν ταυτόχρονα με τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια.
4. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων των παραπάνω παραγράφων 1 και 3, καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται οι ζημιές που προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια στην παραγωγή των υπό κάλυψη καλλιεργειών, εξ' αιτίας της μερικής ή ολικής καταστροφής των υλικών κατασκευής των θερμοκηπίων, εφόσον η αντιμετώπιση ή ο περιορισμός τους είναι πέρα από τις δυνατότητες του ασφαλισμένου.
5. Δεν καλύπτονται ασφαλιστικά και δεν αποζημιώνονται οι ζημιές της φυτικής παραγωγής, όταν δεν έχει υποβληθεί από τον ασφαλισμένο Ένταία Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής για τα ζημιωθέντα αγροτεμάχια και δεν έχει καταβληθεί η προβλεπόμενη ασφαλιστική εισφορά.

Άρθρο 5

Εξαιρέσεις

Εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη:

1. Οι εκμεταλλεύσεις ανθοκομικών και καλλωπιστικών προϊόντων και τα φυτάρια. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. και μπορούν να υπεισθούν στην ασφάλιση μόνο

κατόπιν αίτησής των, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν.3877/2010.

2. Οι καλλιέργειες ειδών και ποικιλιών φυτών που αναπτύσσονται κατά παράβαση του νόμου και αποφάσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
3. Τα είδη και ποικιλίες φυτών που καλλιεργούνται εκτός του οικολογικού τους περιβάλλοντος. Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. μπορεί να καθορίζονται για τα είδη και ποικιλίες φυτών, ζώνες καλλιέργειας και χρονικά όρια εντός των οποίων και μόνο παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α. ασφαλιστική κάλυψη.
Στην παραπάνω εξαίρεση, δεν υπόκεινται τα είδη και οι ποικιλίες φυτών που αναπτύσσονται σε ελεγχόμενο περιβάλλον με εξοπλισμό επιτόπιο να μεταβάλλει τις συνθήκες για την περιακή λειτουργία του καιρικές συνθήκες.
4. Οι ζημιές από υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις για το χρονικό διάστημα από 1ης Δεκεμβρίου έως 15ης Μαΐου, για όλες τις καλλιέργειες, εκτός από τις καλλιέργειες της κερασιάς και της μουσμουλιάς των οποίων η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από την έναρξη της ωρίμανσης των καρπών τους.
Εξαιρούνται επίσης από την ασφαλιστική κάλυψη οι ζημιές από τις βροχοπτώσεις που προκαλούν πλάγιασμα ή ποιοτική υποβάθμιση στα σιτηρά.
5. Οι ζημιές από υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις και από κτύσωνα ή/και ηλιακή ακτινοβολία στην ώριμη παραγωγή, η οποία παρέμεινε επί των φυτών και δεν συγκομίσθηκε έγκαιρα με υπαιτιότητα του παραγωγού.
6. Οι ζημιές από πλημμύρα, για τις καλλιέργειες που καταλαμβάνουν εκτάσεις μέσα στην περιμετρο της ανώτατης στάθμης των φυσικών ή τεχνητών ρευμάτων ή άλλου όγκου γλυκού νερού, οι οποίες αποκαλύπτονται κατά τις διακυμάνσεις της στάθμης του νερού, καθώς και για τις καλλιέργειες που καταλαμβάνουν εκτάσεις οι οποίες σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας χαρακτηρίζονται σαν "ζώνες έργων".
7. Όλα γενικά τα σπορεία.
8. Όλα τα είδη βασικών δένδρων.
9. Καλλιέργειες που έχουν εγκαταλεηθεί καθώς και δένδρα ή φυτά που η καλλιέργειά τους δεν έχει τον χαρακτήρα συστηματικής εκμετάλλευστης.
10. α. Όλες οι καλλιέργειες, που κατά ανεξάρτητο αγροτεμάχιο καταλαμβάνουν κατ' είδος, έκταση μικρότερη από ένα (1) στρέμμα και περιλαμβάνουν τουλάχιστον 10 ομοειδή δένδρα ή θάμνους.
β. Οι συγκαλλιέργειες κτηρευτικών και ανθοκομικών φυτών που το άθροισμα της έκτασης των επιμέρους ειδών είναι μικρότερο από το ένα (1) στρέμμα κατά αυτοτελές αγροτεμάχιο .
Σε συγκαλλιέργειες κτηρευτικών με έκταση ίση ή μεγαλύτερη του στρέμματος, η ελάχιστη έκταση που καλύπτεται κατ' είδος, ορίζεται σε μισό στρέμμα.
γ. Κατ' εξαίρεση, προκειμένου για καλλιέργειες υπό υψηλή κάλυψη κτηρευτικών, η ελάχιστη έκταση που καλύπτεται, ορίζεται σε μισό στρέμμα.
δ. Καλλιέργειες καλλωπιστικών δένδρων και θάμνων που ο αριθμός των ομοειδών φυτών είναι μικρότερος των διακοσίων (200) κατ' αυτοτελές

αγροπεμάκιο.

- ε. Οι καλλιέργειες γλαυκικών φυτών, που ο αριθμός των ομοειδών φυτών είναι μικρότερος από χίλια (1000) ανά παραγωγική μονάδα.
- στ. Καλλιέργειες φυτορίων, που ο αριθμός των ομοειδών φυτών είναι μικρότερος από χίλια (1000) κατ' αμοιβαίο αγροπεμάκιο.

Άρθρο 6

Περιορισμοί και όροι της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών

Α. Ειδικά περιορισμοί

Δεν καλύπτονται ασφαλιστικά :

1. Οι ζημιές στις καλλιέργειες που η σπορά ή η φύτευση έγινε εκτός εποχής, πρωιμότερα ή αργιότερα του συνηθισμένου χρόνου, για το χρονικό διάστημα που είναι έξω από τα συνηθισμένα χρονικά όρια μέσα στα οποία ασκείται ευλόγως κάποια καλλιέργεια στο ύπαιθρο ή υπό απλή κάλυψη.
Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛΓΑ, οι οποίες θα εκδίδονται μέχρι το μήνα Οκτώβριο θα ισχύουν για το επόμενο ή και τα επόμενα χρόνια, μπορούν να καθορίζονται, κατά είδος καλλιεργειών ή ποικιλιών και κατά τοπικές περιοχές, συγκεκριμένες κάθε φορά χρονολογίες, πριν ή μετά από τις οποίες η σπορά ή η φύτευση αποτελεί λόγο αποκλεισμού από την ασφαλιστική κάλυψη, όπως και κάθε θέμα που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.
2. Οι ζημιές σε καλλιέργειες που αναπτύσσονται σε ελεγχόμενο περιβάλλον όταν δεν πληρούνται οι προδιαγραφές κατασκευής ή όταν δεν τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας.
3. Οι ζημιές, εφόσον το ζημιολόγο αίτιο συνέβηκε πριν από την εμφάνιση των φυτών, για δε τα φυτά που μεταφύτεύονται πριν από την επιτυχημένη εγκατάστασή τους μετά τη μεταφύτευση.
Κατ' εξαίρεση, για ζημιές από πλημμύρες και εφόσον εξ αιτίας της πλημμύρας δεν είναι δυνατόν να δικαιτωπασθεί αν η ζημιά έγινε πριν από την εμφάνιση των φυτών ή πριν από την επιτυχημένη εγκατάσταση των φυτών που μεταφύτεύονται, η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από της σποράς ή της μεταφύτευσης των φυτών.
4. Οι ζημιές που προξενούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιολόγα αίτια εκτός του παγετού, στα καρποφόρα δένδρα πριν από το δέσιμο των καρπών.
5. Οι ζημιές που προξενούνται από παγετό στα καρποφόρα δένδρα, πριν από το στάδιο της έναρξης της άνθησης (άνοιγμα πετάλων).
6. Οι ζημιές σε αμπελοειδή και ακτινίδια πριν από την έναρξη έκπτυξης των οφθαλμών (φούσκωμα).
7. Οι ζημιές που προξενούνται :
  - α. Μετά τον αποκωτισμό της παραγωγής από τα φυτά.
  - β. Μετά την αποκοπή ή απόσπαση των φυτών από το έδαφος.
Από τις παραπάνω περιπτώσεις (α, β) εξαιρούνται οι καλλιέργειες εκείνες για τις οποίες η καλλιεργητική τεχνική ή ο τρόπος συγκομιδής επιβάλλει την παραμονή της παραγωγής ή των φυτών στο έδαφος για ορισμένο χρονικό διάστημα (αρωματικά φυτά, μηδική, κλπ σανοδοσικά φυτά, όσπρια, σόκια, μαστίχα, ξηρά κρεμμύδια και σκόρδα).
Εννοείται ότι για τις καλλιέργειες αυτές η ασφαλιστική κάλυψη λήγει με το

πέρας της έγκαιρης σάλλογής από το έδαφος ή της δερματομύησης.
Διευκρινίζεται ότι οι ζημιές που συμβαίνουν στα πόσις φύσεως ξηραντήρια δεν καλύπτονται ασφαλιστικά.

- γ. Μετά την ωρίμαση της παραγωγής, που αφέθηκε ασυγκόμιστη πέρα από τη συντησιμένη εποική συγκομιδή κατά περιοική, για οποιαδήποτε αιτία. Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. είναι δυνατών να καθορίζονται, για ορισμένα είδη καλλιεργειών ή ποικιλίες αυτών, συγκεκριμένες κάθε φορά χρονολογίες, κατά τοπικές περιοχές, μετά την πάροδο των οποίων η μη συγκομιδή της παραγωγής αποτελεί λόγο αποκλεισμού από την ασφαλιστική κάλυψη σύμφωνα με τη διάταξη αυτή.
8. Οι ζημιές κατά το ποσοστό που προέκυψαν, διευκρίνθηκαν ή επεκτάθηκαν, επειδή οι ασφαλισμένοι δεν έλαβαν έγκαιρα τα κατάλληλα μέτρα και δεν εφάρμασαν τις κατάλληλες καλλιεργητικές φροντίδες για τον περιορισμό ή την αποκατάσταση των ζημιών αυτών.
9. Οι ζημιές στη φυτική παραγωγή από τα καλυπόμενα ασφαλιστικά ζημιωγόνα αίτια, σε καλλιέργειες που αναπτύσσονται στους κήπους που προστατεύονται από μέσα ενεργητικής προστασίας, τα οποία έχουν επικορηγηθεί ή επικορηγούνται από τον ΕΛ.Γ.Α. εφόσον το ζημιωγόνο γεγονός, εμπίπτει στις δυναπότητες προστασίας των μέσων αυτών.
Σε περίπτωση αμφιοβήτητος ως προς τις δυναπότητες προστασίας των μέσων αυτών, αποφαινεται τριμελής επιτροπή, που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. και αποτελείται από έναν υπάλληλο του ΕΛ.Γ.Α., έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και έναν εκπρόσωπο της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.. Τα έξοδα κίνησης και αποζημίωσης των μελών της επιτροπής αυτής καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2685/1999, όπως ισχύει.
Όλα τα πρόσωπα, η γεωργική εκμετάλλευση των οποίων προστατεύεται από μέσα ενεργητικής προστασίας που εγκαθίστανται από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 2342/1995 (Φ.Ε.Κ. Α' 208), υποχρεούνται να συμμετέχουν στις δαπάνες για την απόκτηση, τη λειτουργία, τη συντήρηση, τη φύλαξη και την ασφάλιση των μέσων αυτών.
Το ύψος της συμμετοχής των προσώπων αυτών στις πιο πάνω δαπάνες, καθώς και ο τρόπος της εισπραχής τους καθορίζεται κάθε έτος με απόφαση του αρμόδιου να τις εκπροσωπεί οργάνου του φορέα.
Εάν τα πρόσωπα αυτά δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, στερούνται όλων των ασφαλιστικών δικαιοματων που προβλέπονται από τη νομοθεσία του ΕΛ.Γ.Α..
10. Οι ζημιές σε καλλιέργειες μπανάνας πλην των καλλιεργειών της νήσου Κρήτης όπου ευδόκιμα ασκείται η καλλιέργειά της.
Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α., που θα εκδίδονται μέχρι το μήνα Οκτώβριο και θα ισχύουν για τα επόμενα χρόνια, είναι δυνατή η επέκταση της ασφαλιστικής κάλυψης, της καλλιέργειας μπανάνας και σε άλλες περιοχές πέραν της Κρήτης, εφόσον ασκείται ευδόκιμα η πιο πάνω καλλιέργεια.

Β. Χρονικοί περιορισμοί

Με τις προϋποθέσεις των ειδικών περιορισμών ως προς την κάλυψη των ζημιών στους οποίους αναφέρονται οι προηγούμενες διατάξεις, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές, που προξενούνται πριν ή μετά τις ημερομηνίες που καθορίζονται για καθένα είδος και ποικιλία καλλιέργειας στον παρακάτω πίνακα:

Είδος καλλιέργειας	Έναρξη κάλυψης	Λήξη κάλυψης	Παρατηρήσεις
1. Βρώσιμα Δημητριακά Όσζα Αραβόσπος γλυκός	1 Μαΐου 15 Απριλίου	31 Οκτωβρίου 31 Οκτωβρίου	
2. Κτηνοτροφικά φυτά (*) α. Αραβόσπος β. Σόργο - Νταρι γ. Μηδική δ. Μελίλωτος ε. Τρυφύλλια πολυετή σε Τεκνητοί Λεμνώνες ζ. Τεύτλα Κτηνοτροφικά η. Σόγια	15 Απριλίου 15 Απριλίου	15 Νοεμβρίου 31 Οκτωβρίου	(*) Για τα πολυετή κτηνοτροφικά φυτά (μηδική, πολυετή τρυφύλλια κλπ) κατά το χρόνο εγκατάστασής τους (1ο έτος) δεν ισχύει ο περιορισμός της ημερομηνίας έναρξης της ασφαλιστικής κάλυψης
3. Βρώσιμα όσπρια Φασόλια ξηρά	15 Απριλίου	31 Οκτωβρίου	
4. Βιομηχανικά φυτά α. Αρακίς (αράπικο φισίκι) β. Βαμβάκι γ. Ηλίανθος δ. Καπνός ι. Καπνός τύπου VIRGINIA ιι. Όλες οι λοιπές ποικιλίες ε. Σακκαρότευτλα σε Σήραμος ζ. Σόργο (σκαύπα)	15 Απριλίου 10 Απριλίου 15 Απριλίου 15 Απριλίου 15 Απριλίου 15 Απριλίου 1 Μαρτίου 15 Απριλίου 15 Απριλίου	15 Οκτωβρίου 20 Νοεμβρίου 30 Σεπτεμβρίου 31 Οκτωβρίου 30 Σεπτεμβρίου 15 Δεκεμβρίου 31 Οκτωβρίου 31 Οκτωβρίου	(*) Με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α., που θα εκδίδεται μέχρι το μήνα Μάρτιο και θα ισχύει για το επόμενο ή τα επόμενα χρόνια, μπορεί να καθορίζεται για την καλλιέργεια του βαμβακιού, κατά ταπικές περιοχές, συγκεκριμένη κάθε φορά ημερομηνία λήξης της ασφαλιστικής κάλυψης.
5. Αρωματικά φυτά (*)	15 Απριλίου	31 Οκτωβρίου	(*) Για τα πολυετή αρωματικά φυτά κατά το χρόνο της εγκατάστασής τους (1 έτος) δεν ισχύει ο περιορισμός της ημερομηνίας έναρξης της ασφαλιστικής κάλυψης.
6. Γεώργια φθινοπωρινά	-	31 Δεκεμβρίου	

<p>7. Πεπονοειδή (*) Υπαίθριες ή υπό κάλυψη καλλιέργειες</p>	<p>1 Απριλίου</p>	<p>10 Οκτωβρίου</p>	<p>(*) Εξαιρούνται οι υπό κάλυψη καλλιέργειες πεπονοειδών των περιοχών της Κρήτης , Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και των παραλίων της Νοτίου Πελοποννήσου όπου ευδόκιμα ασκείται η καλλιέργεια των ειδών αυτών και για τις οποίες δεν ισχύουν χρονικά όρια ασφαλιστικής κάλυψης. Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. που θα εκδίδονται μέχρι το μήνα Οκτώβριο και θα ισχύουν για το επόμενο ή επόμενα χρόνια μπορεί να καθορίζονται οι τοπικές περιοχές όπου ασκείται ευδόκιμα η καλλιέργεια πεπονοειδών στις παραπάνω περιοχές.</p>
<p>8. Φράουλες (*) α. υπαίθριες β. υπό κάλυψη</p>	<p>1 Απριλίου 15 Μαρτίου</p>	<p>30 Ιουνίου 30 Ιουνίου</p>	<p>(*) Εξαιρούνται οι περιοχές Κρήτης, Δωδεκανήσου και Κυκλάδων, νότιας και Δυτικής Πελοποννήσου για τις οποίες δεν ισχύουν χρονικά όρια κάλυψης.</p>
<p>9. Κηπευτικά Για τα παρακάτω είδη κηπευτικών διακρίνουμε τις εδής περιπτώσεις χρόνου έναρξης και λήξης της ασφαλιστικής κάλυψης α. Αγγούρια β. Κολοκύθια (γενικώς) γ. Μελιτζάνες δ. Μπιόμπες</p>			

<p>ε. Πιπεριές στ. Τομάτες ζ. Φασαλάκια</p>			
<p>I. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Υπαιθρια κηπευτικά όλων των περιοχών της Χώρας εκτός των αναφερομένων στις περιπτώσεις III και IV.</p>	1 Απριλίου	31 Οκτωβρίου	
<p>II. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ (*) Υπό κάλυψη κηπευτικά όλων των περιοχών της Χώρας εκτός των αναφερομένων στις περιπτώσεις III και IV.</p>	15 Μαρτίου	30 Νοεμβρίου	(*) Διευκρινίζεται ότι δεν περιλαμβάνονται οι καλλιέργειες των ανατέρω κηπευτικών όφρατης φύτευσης για τη συγκεκριμένη πρώτης παραγωγής -
<p>III. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ (*) (**) Υπαιθρια και υπό κάλυψη των περιοχών των Νομών Ηλείας, Λακωνίας, Μεσσηνίας, Χίου, Σάμου, των επαρχιών Ερμιονίδας (Ν. Αργολίδας), Τροιχηνίας (Ν. Αττικής), Κυνουρίας (Ν. Αρκαδίας), και των παραλίων και Νήσων Ιονίου όπου ασκείται ευδόκιμα όφρατη καλλιέργεια των ανατέρω κηπευτικών.</p> <p>IV. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ (**) Υπαιθρια και υπό κάλυψη κηπευτικά των περιοχών της Νήσου Κρήτης, των Νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων της επαρχίας Κυβήρων (Ν. Αττικής) και των παραλίων της Νοτίου Πελοποννήσου όπου ασκείται ευδόκιμα πρώμη και όφρατη καλλιέργεια των ανατέρω κηπευτικών.</p>	15 Μαρτίου	31 Δεκεμβρίου	(**) Για τις περιπτώσεις III και IV, με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. που θα εκδίδονται μέχρι το μήνα Οκτώβριο και θα ικαίουν για το επόμενο ή επόμενα χρόνια, μπορεί να καθαρίζονται οι ταπεινές περιοχές όπου ασκείται ευδόκιμα πρώμη ή όφρατη καλλιέργεια των παραπάνω κηπευτικών.
10. Αμπέλια	-	10 Νοεμβρίου	
11. Ελιές	-	10 Φεβρουαρίου	
<p>12. Εσπεριδοειδή: α. Πορτοκάλια (*) i. Ομφαλοφόρες ποικιλίες οι οποίες προστατεύονται από αντιπαγετικούς ανεμιστήρες ii. Ομφαλοφόρες ποικιλίες στη Νήσο Κρήτη iii. Ομφαλοφόρες ποικιλίες όλων των περιοχών της</p>	- - -	Τέλος Φεβρουαρίου Τέλος Φεβρουαρίου 15 Φεβρουαρίου	(*) Εξαιρούνται οι ποικιλίες πορτοκαλιός Βαλέντσια, Οβάλ Καλαβρίας, NAVEL LATE, LANE LATE, και όφρατες ποικιλίες για τις οποίες δεν

Χώρας, εκτός των προαναφερομένων περιπτώσεων ι. και ιι. ιν. Λοιπές ποικιλίες	-	Τέλος Φεβρουαρίου	επαύουν χρονικά όρια λήξης της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών
β. Μανταρίνια (**)	-	15 Ιανουαρίου	(**) Εξαιρούνται οι ποικιλίες μανταρινιάς Ενκόρ, Ορτανίς, κλπ όριμες ποικιλίες για τις οποίες δεν ισχύουν χρονικά όρια λήξης της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών
ι. Σαπούμα και πρώιμοι κλώνοι της Κλημεντίνης	-	31 Ιανουαρίου	
ιι. κοινά και όλες οι άλλες ποικιλίες	-	Τέλος Φεβρουαρίου	
γ. Γρέιπ φραΐτ	-	30 Απριλίου	
δ. Καύμ - καυάτ	-	30 Απριλίου	
ε. Περγαμότα	-	Τέλος Φεβρουαρίου	
στ. Νεράντζια	-	Τέλος Φεβρουαρίου	
ζ. Φράπιες	-	Τέλος Φεβρουαρίου	
13. Μηλοειδή			
α. Αχλάδια	-	31 Οκτωβρίου	
β. Κυδώνια	-	31 Οκτωβρίου	
γ. Μήλα			
ι. Γκράννυ Σμιθ	-	30 Νοεμβρίου	
ιι. Όλες οι λοιπές ποικιλίες	-	31 Οκτωβρίου	
14. Μαστιχοφόρος Σάινος (Μαστίχα)	1 Ιουλίου	30 Σεπτεμβρίου	
15. Ξύκα	-	30 Σεπτεμβρίου	
16. Ακτινίδια	-	20 Νοεμβρίου	
17. Δαυαί	-	20 Νοεμβρίου	
18. Ρόδια	-	31 Οκτωβρίου	

Γ. Ειδικό όρο

- Οι ζημιές που προκαλούνται από παγετό στα καρποφόρα δένδρα καλύπτονται ασφαλιστικά από το στάδιο της έναρξης της άνθησης (άνοσημα πετάλων) μέχρι και το δέσιμο των καρπών και εφόσον οι ζημιές αυτές υπερβαίνουν σε ποσοστό το 30% της παραγωγής που αναμένεται να συγκομιστεί κατ' αγροτεμάκιο.
Για τον υπολογισμό του ύψους της παραγωγής που αναμένεται να συγκομιστεί κατ' αγροτεμάκιο και για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, λαμβάνεται υπόψη η δηλωθείσα παραγωγή σύμφωνα με τη δήλωση καλλιέργειας/εκτροφής ή από αντίγραφο τιμολογίων πώλησης των προϊόντων του ασφαλισμένου ή από έγγραφα στοιχεία άλλων Αρχών ή Συνεταιριστικών κλπ. Οργανώσεων.
- Οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται για ζημιές στη φυτική παραγωγή από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιόγωνα αίτια σε καλλιέργειες οι οποίες χαρακτηρίζονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως μη προωθούμενες ή αποθαρρυνόμενες, μπορεί σταδιακά να

απομειώνονται.

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά από σχετική εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΓΑ, η οποία θα εκδίδεται τον μήνα Σεπτέμβριο και θα ισχύει από το επόμενο έτος, θα καθορίζονται τα είδη και οι ποικιλίες οι οποίες θα υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου αυτής.

Α. Ειδικές διαδικασίες ασφαλιστικής κάλυψης ζημιών

1. Κατ' εξαίρεση σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΕΛΓΑ, ότι οι ζημιές από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια δεν έγιναν αντικειμενικά έγκαιρα αντιληπτές μέσα στην προθεσμία των 15 ημερών, είναι δυνατών οι ζημιές αυτές να καλυφθούν μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας και σχετικής απόφασης του Δ.Σ. του ΕΛΓΑ, το οποίο καθορίζει και όλες τις απαραίτητες λεπτομέρειες για την υποβολή των δηλώσεων αυτών. Η διαδικασία αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί πέραν της ολοκλήρωσης της συγκομιδής των καλλιεργειών που αφορά.
2. Κατ' εξαίρεση για την καλλιέργεια του απειραγγού, οι ζημιές που επιδρούν μειωτικά στην παραγωγή της τρέχουσας καλλιεργητικής περιόδου, εξαιτίας ζημιών από καλυπτόμενα ασφαλιστικά αίτια στο φυτικό κεφάλαιο της τρέχουσας και της προηγούμενης καλλιεργητικής περιόδου και οι οποίες διαπιστώνονται και τεκμηριώνονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΕΛΓΑ, καλύπτονται μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης και σχετικής απόφασης του Δ.Σ. του ΕΛΓΑ, το οποίο καθορίζει τις διαδικασίες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.
3. Ειδικότερα για την καλλιέργεια της μηδικής και των λοιπών πολυετών σιτονοτικών φυτών, τα οποία συγκομίζονται σε «σέρια», ως παραγωγή θεωρείται η παραγωγή που αναμένεται να συγκομιστεί κατά «σέρι» και κατά στρέμμα.

Άρθρο 7

Ελάχιστο όριο ακαλλαγής - Ποσοστό ζημιάς που δεν καλύπτεται ασφαλιστικά - Ποσοστό κάλυψης ζημιών

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 9 και 10 του Κανονισμού αυτού, σε περίπτωση που γίνονται ζημιές στη φυτική παραγωγή από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια του άρθρου 2 του Κανονισμού αυτού σε ποσοστό μέχρι και του είκοσι στα εκατό (20%) της συνολικής παραγωγής του αγροεμπορίου που ζημιώθηκε, κατ' είδος και ποικιλία καλλιέργειας, δεν καλύπτεται ασφαλιστικά (δεν αποζημιώνεται).

Αν η ζημιά είναι μεγαλύτερη από 20%, καταβάλλεται αποζημίωση η οποία υπολογίζεται με βάση το στρογγυλοποιημένο σε ακέραιες μονάδες ποσοστό ζημιάς επί της συνολικής παραγωγής. Τα δεκαδικά ψηφία του αριθμού ο οποίος προσδιορίζει το ποσοστό ζημιάς της συνολικής παραγωγής, στρογγυλοποιούνται στην αμέσως ανώτερη ακέραια μονάδα, όταν είναι από 0,50 και πάνω, παραλείπονται δε όταν είναι κάτω από 0,50. Στην περίπτωση αυτή ο ΕΛΓΑ καταβάλλει αποζημίωση ίση προς το ποσοστό 88%, του πάνω από 15% ποσοστού ζημιάς.

Σε περίπτωση καλλιεργειών ή ασφαλισμένων παραγωγών, όπου με βάση τα στατιστικά στοιχεία του ΕΛΓΑ, η ασφαλιστική τους κάλυψη συνεπάγεται σημαντικά μεγαλύτερο και δυσανάλογο, προς τις εισφορές, κόστος για τον ΕΛΓΑ, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΓΑ, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί είτε να αυξηθεί το ποσοστό της απαλλαγής είτε να ορισθεί εισφορά μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη. Σε αντίθετη περίπτωση, με όμοιες αποφάσεις μπορεί να μειωθεί το ποσοστό της απαλλαγής, είτε να ορισθεί εισφορά μικρότερη από την προβλεπόμενη.

Άρθρο 8

Κάλυψη ζημιών που γίνονται στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου.

Σε περίπτωση ζημιών από τα καλυπόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια που γίνονται στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου, η παρεκόμενη ασφαλιστική κάλυψη αφορά τα έξοδα επανασποράς ή επαναφύτευσης, όπως λεπτομερέστερα ορίζονται στις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 23 του Κανονισμού αυτού.

Άρθρο 9

Ειδική κάλυψη ζημιών από παγετό στα καρποφόρα δένδρα

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11, στις περιπτώσεις ζημιών από παγετό στα καρποφόρα δένδρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτωση 1 της παραγράφου Γ του άρθρου 6 του Κανονισμού αυτού, ο ΕΛΓΑ καταβάλλει αποζημίωση εφόσον οι ζημιές αυτές υπερβαίνουν σε ποσοστό το 30% της παραγωγής που αναμένεται να συγκομισθεί κατ' αγροτεμάχιο. Στην περίπτωση αυτή ο ΕΛΓΑ καταβάλλει αποζημίωση ίση προς το ποσοστό 88% του πάνω από 30% ποσοστού ζημιάς.

Άρθρο 10

Ειδική κάλυψη ζημιών από αρκούδα

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11, στις περιπτώσεις ζημιών από αρκούδα στη φυτική παραγωγή, ο ΕΛΓΑ καταβάλλει αποζημίωση εφόσον οι ζημιές αυτές υπερβαίνουν σε ποσοστό το 5% της παραγωγής που αναμένεται να συγκομισθεί κατ' αγροτεμάχιο. Στην περίπτωση αυτή ο ΕΛΓΑ καταβάλλει αποζημίωση για το συνολικό ποσοστό ζημιάς.

Άρθρο 11

Ποσοστά κάλυψης αλληπάλαιων ζημιών

1. Σε περίπτωση αλληπάλαιων ζημιών στην ίδια καλλιέργεια και την ίδια καλλιεργητική περίοδο από τα καλυπόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, τα ποσοστά κάλυψης υπολογίζονται ως εξής :

- α. Αν το πόρισμα της πραγματογνωμοσύνης που τελικά διαμορφώθηκε εκφράζει ενιαία τη συναδική ζημιά (πόρισμα "ενιαίο αθροιστικό"), όπως ορίζεται στην παράγραφο 1α του άρθρου 20 του Κανονισμού αυτού, ο ΕΛΓΑ καταβάλλει αποζημίωση σύμφωνα με τα ποσοστά κάλυψης του άρθρου 7 του Κανονισμού αυτού .
  - β. Αν το πόρισμα της πραγματογνωμοσύνης χαρακτηρίζεται σαν πόρισμα " νεότερης ζημιάς ", όπως ορίζεται στην παράγραφο 1β του άρθρου 20 του Κανονισμού αυτού, ο ΕΛΓΑ καταβάλλει αποζημίωση, ίση προς το ποσοστό 88% του ποσοστού, ανεξάρτητα αν το ποσοστό αυτής είναι μεγαλύτερο ή όχι του 20 % .
2. Ζημιές με διαφορετικό ποσοστό απαλλαγής δεν συσχετίζονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Όργανα και διαδικασίες υποχρεωτικής ασφάλισης

Άρθρο 12 Αντιπροκρίτες του ΕΛΓΑ.

Αρμόδιοι σε κάθε Δήμο ή Δημοτικό Διαμέρισμα για τη διεξαγωγή όλης της διαδικασίας που αφορά την ασφάλιση της φυτικής παραγωγής εκτός από αυτή που έχει ανατεθεί σ' άλλα Όργανα είναι οι Αντιπροκρίτες του ΕΛΓΑ, που ορίζονται από τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ. Οι Αντιπροκρίτες ασκούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με όσα καθορίζονται από τον Κανονισμό αυτό και τις σχετικές οδηγίες και εντολές της Διοίκησης του ΕΛΓΑ..

Άρθρο 13 Δήλωση καλλιέργειας ανθοκομικών και καλλωπιστικών φυτών και φυτόριων.

Η αίτηση υπαγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 της περίπτωσης Α, του άρθρου 4, του νόμου 3877/2010, των καλλιεργητών ανθοκομικών και καλλωπιστικών φυτών και φυτόριων εξετάζεται από τρεις γεωπόνους που ορίζονται από τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ, οι οποίοι σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του νόμου 3877/2010 ελέγχουν τις προϋποθέσεις ένταξης της εκμετάλλευσης στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛΓΑ, προσδιορίζουν το ύψος της ασφαλιζόμενης αξίας, την αναλογούσα ασφαλιστική εισφορά, και το ποσοστό απαλλαγής, ανάλογα με τα αναφερόμενα στη αίτηση είδη και εκτάσεις καλλιεργειών και εισηγούνται για την έκδοση σχετικής απόφασης του Δ.Σ. του ΕΛΓΑ.

Η ασφάλιση αρχίζει τριάντα ημέρες από την υποβολή της αίτησης και εκπίπτει υποχρεωτικά για τρία τουλάχιστον έτη. Εξαιρούνται της ασφάλισης τα εισαγόμενα προς εμπορία ανθοκομικά φυτά, καλλωπιστικά δένδρα και θάμνοι.

Μετά την αποδοχή της αίτησης εκδίδουν όλα τα οριζόμενα στον παρόντα Κανονισμό.

Άρθρο 14 **Αναγγελία ζημιάς**

1. Ο Ανταποκριτής του ΕΛ.Γ.Α. μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες από τότε που έγινε η ζημιά στις καλλιέργειες από καλυπτόμενο ασφαλιστικά ζημιωγόνο αίτιο, είναι υποκρεωμένος ν' αναγγείλει στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛ.Γ.Α. που έχει ορισθεί, τη χρονολογία, την ώρα, το είδος και τις εκτάσεις που ζημιώθηκαν κατά τοποθεσίες και καλλιέργειες.
2. Ο Ανταποκριτής του ΕΛ.Γ.Α., για να υποβάλει σύμφωνα με τα παραπάνω την αναγγελία, συγκεντρώνει πληροφορίες από αρμόδιες Υπηρεσίες ή αρμόδια γι' αυτό πρόσωπα, όπως π.χ. μεταβολογικούς σταθμούς, γεωπονικές υπηρεσίες, Δημάρχους, Γεωργικούς Συνεταιρισμούς, αγροτικούς συλλόγους, κλπ..

Άρθρο 15 **Δήλωση ζημιάς**

1. Ο ασφαλισμένος που οι καλλιέργειες του ζημιώθηκαν από καλυπτόμενο ασφαλιστικά ζημιωγόνο αίτιο και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα άρθρα 9 και 10, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20 % της συνολικής παραγωγής που περίμενε να συγκομίσει από κάθε αγροτεμάχιο και είδος καλλιέργειας και ποικιλία που ζημιώθηκε, έχει υποχρέωση μέσα σε 15 ημέρες από την επαχθή της ημερομηνίας που συνέβη το ζημιωγόνο αίτιο, να υποβάλει, ο ίδιος ή με τρίτο εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό πρόσωπο, δήλωση της ζημιάς. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται στον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. που είναι αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων ζημιάς στην αγροτική περιοχή όπου βρίσκονται τα ζημιωθέντα αγροτεμάχια από το καλυπτόμενο ασφαλιστικά ζημιωγόνο αίτιο. Μαζί με τη δήλωση προσκομίζεται αντίγραφο της "Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/ Εκτροφής" του έτους ζημιάς ή του προηγούμενου έτους αν η ζημιά συμβεί νωρίτερα από το χρόνο υποβολής εμπρόθεσμης "Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/ Εκτροφής" του έτους ζημιάς. Αν η τελευταία ημέρα της προθεσμίας των 15 ημερών είναι Κυριακή ή άλλη εξαιρεσιμη ημέρα, τότε η προθεσμία λήγει την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Η δήλωση ζημιάς που υποβάλλεται μετά την περίοδο της προθεσμίας των 15 ημερών, δε λαμβάνεται υπόψη.

Μετά από κάθε καινούργια ζημιά που γίνεται από καλυπτόμενο ασφαλιστικά ζημιωγόνο αίτιο, ο ασφαλισμένος έχει υποχρέωση να υποβάλει νέα δήλωση ανεξάρτητα από το ύψος της νέας ζημιάς, εφόσον πριν από το νέο ζημιωγόνο γεγονός είχε γίνει η εκτίμηση της προηγούμενης ζημιάς. Στην περίπτωση που δεν έχει γίνει η εκτίμηση της προηγούμενης ζημιάς, ο ασφαλισμένος δεν έχει υποχρέωση να υποβάλει νέα δήλωση, αλλά οφείλει να ενημερώσει σχετικά τον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. προκειμένου να γίνει αναγγελία της ζημιάς για το νέο ζημιωγόνο αίτιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14.

Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση υποβολής δήλωσης ζημιάς μετά την περίοδο της προθεσμίας των 15 ημερών και η αγωγή υποβάλλεται το αργότερο εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων ζημιάς.

μπορεί να γίνει δεκτή, μόνο εφόσον για την καθυστέρηση υποβολής της συνέντευξης λόγοι ανωτέρας βίας, οι οποίοι αποδεικνύονται με επίσημα στοιχεία και δεν υπάρχει δυνατότητα να υποβληθεί δήλωση ζημιάς μέσω τρίτου προσώπου.

Δήλωση ζημιάς που υποβάλλεται στον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. ενός Δήμου για αγροτεμάχιο που βρίσκεται σε αγροτική περιοχή άλλου Δήμου δε δημιουργεί υποχρέωση στον Οργανισμό για διενέργεια εκτίμησης της ζημιάς, ούτε θεμελιώνει δικαίωμα αποζημίωσης για τον ασφαλισμένο που το δήλωσε .

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για αγροτεμάχιο που βρίσκεται στα όρια της αγροτικής περιοχής όμορου Δήμου, μπορεί να γίνεται παραδεκτή και να ερευνάται στην ουσία η δήλωση ζημιάς εφόσον αντικειμενικά κρίνεται ότι υπάρχει για την περιοχή αυτή αμφισβητήσιμη ή άγνοια στα όρια των όμορων Δήμων.

Στην περίπτωση αυτή ο ασφαλισμένος καλείται από τον εκτιμητή με ανακοίνωση, να υποβάλει στον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. το αργότερο εντός δύο (2) ημερών, υπεύθυνη δήλωση του νόμου 1599/1986 στην οποία να δηλώνεται ότι δεν έχει υποβληθεί δήλωση ζημιάς από τον ίδιο ή τρίτο πρόσωπο για το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο σε άλλο όμορο Δήμο και ότι από την επόμενη καλλιεργητική περίοδο θα υποβάλει δήλωση ζημιάς στο Δήμο που ανήκει το αγροτεμάχιο . Εφόσον ο ασφαλισμένος , αν και έχει κληθεί δεν προσήλθε να υποβάλει την υπεύθυνη δήλωση που αναφέρεται παραπάνω, συντάσσεται σχετικό πρακτικό που υπογράφεται από τον εκτιμητή και τον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. και ο ασφαλισμένος αποκλείεται από το δικαίωμα αποζημίωσης για το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο.

2. Η δήλωση ζημιάς συντάσσεται σε ειδικό έντυπο, ο τύπος και οι ενδείξεις του οποίου εγκρίνονται από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α. και στην οποία οπωσδήποτε πρέπει ν' αναγράφεται το ονοματεπώνυμο, οι αριθμοί του βελτίου ταυτότητας και του φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ), το πλήρες επικοινωνίας και η διεύθυνση κατοικίας του καλλιεργητή καθώς και ο γεωγραφικός χώρος των δηλωμένων αγροτεμακίων.

Επίσης στη δήλωση ζημιάς οπωσδήποτε πρέπει ν' αναγράφονται τα παρακάτω στοιχεία του αγροτεμακίου και της καλλιέργειας:

Η τοποθεσία και ο αριθμός του αγροτεμακίου που ζημιώθηκε, το είδος και η ποικιλία της καλλιέργειας, ο αριθμός των στρεμμάτων, η παραγωγή που είχε συγκομισθεί πριν τη ζημιά από το αγροτεμάχιο και κάθε άλλο στοιχείο που κρίνεται αναγκαίο από την Υπηρεσία.

3. Ο Ανταποκριτής του ΕΛ.Γ.Α., αφού παραλάβει τη δήλωση ζημιάς, την καταχωρίζει στο ειδικό πρωτόκολλο του ΕΛ.Γ.Α. και παραδίδει στον ασφαλισμένο αντίγραφο, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός πρωτοκόλλου, τα τέλη εκτίμησης που καταβλήθηκαν και η χρονολογία παραλαβής της δήλωσης .
4. Τα πρωτότυπα των δηλώσεων ζημιάς που υποβλήθηκαν μαζί με τα απαραίτητα αντίγραφα τους ο Ανταποκριτής θέτει στη διάθεση του οργάνου που έχει οριστεί από τον ΕΛ.Γ.Α. για τη διενέργεια των εκτιμήσεων.
5. Η δήλωση ζημιάς δεν υποχρεώνει τον Οργανισμό στη διενέργεια εκτίμησης αν ο ασφαλισμένος δεν καταβάλλει και εμπρόθεσμα μέσα σε 15 ημέρες, όπως αναφέρεται παραπάνω, στον Ανταποκριτή το αντίστοιχο τέλος εκτίμησης.

Με απόφαση του Δ.Σ. του ΕΛ.Γ.Α., που εκδίδεται μέχρι το μήνα Οκτώβριο, καθορίζεται το ύψος των τελών εκτίμησης που θα ισχύουν για το επόμενο ή τα επόμενα χρόνια καθώς επίσης και τα υπεύθυνα όργανα για την είσπραξη και απόδοσή τους στον ΕΛ.Γ.Α.

Στην περίπτωση που προξενηθεί νέα ζημιά από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόντα αίτια στην ίδια καλλιέργεια κατά τη διάρκεια της ίδιας καλλιεργητικής περιόδου, δεν καταβάλλεται νέο τέλος εκτίμησης αν μέχρι τη νέα ζημιά δεν έχει διενεργηθεί εκτίμηση της προγενέστερης ζημιάς, ενώ αντίθετα καταβάλλεται νέο τέλος αν έχει διενεργηθεί η εκτίμηση της προγενέστερης ζημιάς.

Τα τέλη εκτίμησης, όπως και τα συναφή τέλη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 2 του άρθρου 19 του Κανονισμού αυτού εισάγονται στον προϋπολογισμό του ΕΛ.Γ.Α. σε ειδικό κεφάλαιο και άρθρο και διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών πραγματογνωμοσύνης των ζημιών.

Τα τέλη εκτίμησης και επανεκτίμησης επιστρέφονται στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, μετά από αίτησή τους, στις εξής περιπτώσεις :

- α. εκπρόθεσμης δήλωσης ζημιός ή αίτησης επανεκτίμησης,
  - β. ανάκλησης δήλωσης ζημιός ή αίτησης επανεκτίμησης και
  - γ. στην περίπτωση που δε διενεργήθηκε εκτίμηση επειδή η ζημιά δεν καλύπτεται ή εξαιρείται από την ασφαλιστική κάλυψη του ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού αυτού.
6. Αν κατά την εκτίμηση διαπιστωθεί και στη συνέχεια βεβαιωθεί και από τον αρμόδιο Προϊστάμενο του Υποκαταστήματος ότι το ίδιο ή τα ίδια αγροτεμάχια έχουν δηλωθεί για την ίδια ημερομηνία ζημιάς περισσότερο από μια φορά στον ίδιο ή άλλο Δήμο, ο ασφαλισμένος που έκανε την παραπάνω δήλωση στερείται την αντίστοιχη για τ' αγροτεμάχια αυτά αποζημίωση.

Για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις είναι επίσης δυνατόν, ανάλογα με το μέγεθος της ανακρίβειας και μετά από απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. ή του Οργάνου που έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό, η στέφηση της αποζημίωσης που δικαιούται ο ασφαλισμένος μέχρι ποσοστού 50% και για τα υπόλοιπα αγροτεμάχια που δήλωσε για την ίδια ημερομηνία ζημιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Εκτιμητές - Εκτίμηση - Επανεκτίμηση - Πραγματογνωμοσύνη αλληπάλληλων ζημιών. Αναθεώρηση πορίσματος πραγματογνωμοσύνης- Επανεκτίμηση

Άρθρο 16 Εκτιμητές

1. Η εκτίμηση των ζημιών διενεργείται από γεωπόνους ή και τεχνολόγους γεωπονίας υπαλλήλους του ΕΛ.Γ.Α. ή σε περίπτωση μη επάρκειας του προσωπικού του ΕΛ.Γ.Α. από υπαλλήλους των ίδιων ειδικοτήτων του δημόσιου τομέα μετά από έγκριση των Υπηρεσιών τους ή από τους πραγματογνώμονες του άρθρου 17 του νόμου 3877/2010.

2. Η ανάθεση καθηκόντων εκτιμητή γίνεται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. ή του Προϊσταμένου Οργανικής μονάδας του ΕΛ.Γ.Α., που έχει σχετική εξουσιοδότηση. Ειδικά η ανάθεση καθηκόντων εκτιμητή στους παραπάνω Τεχνολόγους Γεωπονίας γίνεται σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του Π.Δ. 109/1989, όπως ισχύουν κάθε φορά.
- Ως αντικείμενα απασχόλησης των Τεχνολόγων Γεωπονίας που προσλαμβάνονται στον ΕΛ.Γ.Α. ορίζονται τα κάτωθι:
- Παραλαβή αναγγελιών ζημιών και πράξη δημοσίευσης.
  - Έλεγχος τελών εκτίμησης-επανεκτίμησης.
  - Έλεγχος κωδικοποίησης και ορθής συμπλήρωσης πινάκων εκτίμησης.
  - Διαγραφές πορισμάτων για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση επανεκτίμησης.
  - Έλεγχος ορθής εγκατάστασης σταθμών στο Ο.Π.Σ. της Υπηρεσίας.
  - Έλεγχος δικαιολογητικών για επικορήγηση μέσων Ενεργητικής Προστασίας.
  - Έλεγχος πραγματοποίησης εγκατάστασης των μέσων αυτών.
  - Έλεγχος δικαιολογητικών για υπαγωγή σε προγράμματα Π.Σ.Ε.Α. (καθορισμός δικαιούκων και μη).
  - Έλεγχος δικαιολογητικών για πραγματοποίηση αποκατάστασης ή ανασύστασης ζημιών Π.Σ.Ε.Α..
  - Συνδρομή στο εκτιμητικό έργο των γεωτεχνικών πραγματογνωμόνων του ΕΛ.Γ.Α..

Άρθρο 17 **Εκτίμηση**

1. Ο ΕΛ.Γ.Α. ανάλογα με την εποχή που συνέβηκε η ζημιά και το βλαστικό στάδιο της καλλιέργειας που πλήγηκε, καθορίζει το χρόνο διενέργειας της εκτίμησης της ζημιάς. Αν η εκτίμηση δεν πραγματοποιηθεί μέχρι το χρόνο που συνήθως συγκομίζεται η παραγωγή ή κρίνεται αναγκαία η επανασπορά ή η επαναφύτευση ή η εφαρμογή καλλιεργητικών φροντίδων, οι οποίες δυνατόν να αλλοιώσουν τη μορφή της ζημιάς, ο ασφαλισμένος οφείλει να συγκομίσει το προϊόν που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να προβεί στην επανασπορά, επαναφύτευση ή στις αναγκαίες καλλιεργητικές φροντίδες, είναι όμως υποκρεωμένος να αφήσει "μόρτυρες", δηλαδή άθικτα (ακαλλιέργητα ή ασυγκόμιστα) τμήματα της καλλιέργειάς του και συγκεκριμένα:
- α. Για αροτραίες καλλιέργειες, από ένα τμήμα (λαρίδα) που να έχει πλάτος ένα (1) μέτρο και το μήκος μιας διάστασης του αγροσεμακίου στο κέντρο και στα δύο άκρα του αγροσεμακίου.
  - β. Για πρεμναειδείς καλλιέργειες, διάσπαρτα, σ' όλη την έκταση του αγροσεμακίου, τόσα περίπου ασυγκόμιστα πρέμνα όση και η αναλογία ένα (1) πρέμνο στα τριάντα (30) του συνολικού αριθμού των πρεμνών κάθε αγροσεμακίου.
  - γ. Για δενδρώδεις καλλιέργειες, διάσπαρτα, σ' όλη την έκταση του αγροσεμακίου, τόσα περίπου ασυγκόμιστα δένδρα όση είναι η αναλογία ένα (1) δένδρο για κάθε είκοσι (20) δένδρα.
2. Σε περίπτωση ζημιών από την αρκαύδα ο ΕΛ.Γ.Α. δεσμεύεται να προβεί σε εκτίμηση της ζημιάς μέσα σε πέντε ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης και συνεπώς δεν υφίσταται θέμα εκτίμησης από

μάρτυρες.

3. Ο ΕΛ.Γ.Α. όσες φορές το κρίνει σκόπιμο, πριν από την οριστική εκτίμηση μπορεί να προβαίνει σε προεκτίμηση της ζημιάς και σε παρακολούθηση της καλλιέργειας που ζημιώθηκε.

4. Η εκτίμηση της ζημιάς κάθε αγροτεμακίου, διενεργείται από ένα γεωπόνο – εκτιμητή, με αντικειμενικότητα ακολουθώντας τους κανόνες της γεωπονικής επιστήμης, τους κανόνες εκτίμησης ζημιών, τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος Κανονισμού και τις σχετικές οδηγίες και εγκυκλίους.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. μπορεί να συντάσσουν οδηγίες και κανόνες εκτίμησης των ζημιών, οι οποίες, αφού εγκριθούν από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α. εφαρμόζονται υποχρεωτικά από τους εκτιμητές κατά τη διενέργεια των εκτιμήσεων.

5. Ο εκτιμητής οφείλει να κάνει την εκτίμηση αμέσως μόλις λάβει τη σχετική εντολή από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α. ή από άλλο πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί γι' αυτό το σκοπό.

6. Ο εκτιμητής μπορεί να χρησιμοποιεί ως οδηγό του, για την υπόδειξη των αγροτεμακίων που ζημιώθηκαν, άτομο που ορίζεται από το Δήμο ή τους φορείς που εκπροσωπούν τους ασφαλισμένους και γνωρίζει τα αγροτεμάχια και τους εκμεταλλευτές τους.

7. Η ημερομηνία που θα αρκίσουν οι εκτιμήσεις στην περιοχή κάθε Δήμου γίνεται γνωστή στους ενδιαφερομένους ασφαλισμένους με ανακοίνωση που υποκολλάται από τον Αντιποκριτή στα Γραφεία του Δήμου. Κατά την εκτίμηση μπορεί, εφόσον το θέλουν να είναι παρόντες ο ασφαλισμένος ή αντιπρόσωπός του, καθώς επίσης και εκπρόσωπος των Οργανώσεων των παραγωγών και να εκθέτουν τις απόψεις τους ή να παρέκουν κάθε σχετική πληροφορία ή στοιχεία για τη ζημιά.

Ο ασφαλισμένος είναι υποχρεωμένος να υποδείξει το αγροτεμάχιο που έπαθε ζημιά ή να παρευρίσκεται κατά την εκτίμηση, εφόσον του ζητηθεί αυτό από τον εκτιμητή. Οφείλει να δώσει στον εκτιμητή κάθε πληροφορία και αποδεικτικό στοιχείο που θα του ζητηθεί, σχετικά με την νομιμότητα, κυριότητα ή εκμετάλλευση της καλλιέργειας που δήλωσε.

Επίσης ο ασφαλισμένος έχει υποχρέωση, όταν του ζητηθεί από τον εκτιμητή, να προσκομίσει έγγραφα στοιχεία για την παραγωγή που συγκόμισε πριν από την ζημιά ή τα προηγούμενα τέσσερα (4) χρόνια. Τέτοια στοιχεία είναι αυτά που τηρούνται από το Δήμο ή άλλους δημόσιους φορείς, τις Συνεταιριστικές ή άλλες Οργανώσεις, τα αντίγραφα ημελογίων πάλητης, οι τυχόν εκκαθαρίσεις λαοαναγορών κλπ.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος ή αντιπρόσωπός του παρεμποδίζει την διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης θεωρείται ότι έχει παραπεθεί από τη δήλωση που υπέβαλε.

Παρεμπόδιση διεξαγωγής της πραγματογνωμοσύνης συνιστά υβίως η άρνηση της υπόδειξης από τον ασφαλισμένο του αγροτεμακίου που δήλωσε για να γίνει η εκτίμηση ή η παρεμπόδιση της εισόδου σε αυτό ή η μη διευκόλυνση του εκτιμητή ως προς τη μετάβασή του για τη διενέργεια της εκτίμησης ή η απειλή ή και χρήση βίας κατά του εκτιμητή ή μη προσκόμιση στοιχείων που ν' αποδεικνύουν ότι αυτός είναι ο εκμεταλλευτής του αγροτεμακίου που ζημιώθηκε ή μη παρεύρεσή του στην εκτίμηση αν και έχει κληθεί να είναι παρών, εκτός από την περίπτωση ανώτερης βίας ή η άρνηση παροχής στοιχείων και πληροφοριών

με τα οποία αποδεικνύεται η νομιμότητα της καλλιέργειας και η παραγωγή που πιθανό να έχει συγκομιστεί μέχρι την ημέρα της ζημιάς.

Στις περιπτώσεις αυτές, συντάσσεται σχετικό πρακτικό που υπογράφεται από τον εκτιμητή και τον οδηγό του ή δύο μάρτυρες όταν δεν υπάρχει οδηγός ή τον Αντιποκριτή του ΕΛ.Γ.Α..

Αντίγραφο του πρακτικού αποστέλλεται μαζί με τον πίνακα ζημιών και με τη φροντίδα του Αντιποκριτή τοιχοκολλάται στο Δημοτικό Κατάστημα.

8. Οι Δήμαρχοι ή οι Πρόεδροι τοπικών Συμβουλίων, οι Πρόεδροι Συνεταιρισμών, οι Πρόεδροι Αγροτικών Συλλόγων, και τα όργανα οποιασδήποτε άλλης Αρχής είναι υποχρεωμένοι να δίνουν κάθε πληροφορία ή βοήθεια που πιθανόν να ζητηθεί από τους εκτιμητές ή τα όργανα του ΕΛ.Γ.Α..

9. Ο εκτιμητής καθορίζει το πόρισμα της εκτίμησης που διενεργήθηκε, κατά είδος και ποικιλία καλλιέργειας, και για κάθε αγροτεμάχιο χωριστά σε ειδικό έντυπο του αιώσιου ο τύπος και οι ενδείξεις εγκρίνονται από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α. και το υποβάλλει στον ΕΛ.Γ.Α..

Τα πορίσματα των εκτιμήσεων κοινοποιούνται από τον ΕΛ.Γ.Α. με απόδειξη, στον αντιποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. του σχετικού Δήμου. Ο Αντιποκριτής υποχρεούται χωρίς καθυστέρηση και μάλιστα την ίδια ημέρα της παραλαβής να καλέσει με σχετική πρόσκληση, η οποία τοιχοκολλάται στα Γραφεία του Δήμου, τους ενδιαφερόμενους ασφαλισμένους, να λάβουν γνώση των πορισμάτων της εκτίμησης. Για την τοιχοκόλληση της πρόσκλησης ο Αντιποκριτής συντάσσει πράξη η οποία υπογράφεται από τον ίδιο και δύο μάρτυρες.

Άρθρο 18

Βιδικές περιπτώσεις εκτιμήσεων.

1. Σε περίπτωση κατά την οποία, από την προεκτίμηση που διενεργήθηκε, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 17, στις ζημιές που δηλώθηκαν σε ορισμένες τοπικές περιοχές εκτιμάται ότι η ζημιά που δηλώθηκε δεν καλύπτεται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 7 του Κανονισμού, μπορεί για τον προσδιορισμό είτε του είδους του ζημιωγόνου αιτίου, είτε του ποσοστού ζημιάς να διενεργούνται βεγματοληπτικές εκτιμήσεις αντί των εξοριστικευμένων εκτιμήσεων.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί από τις βεγματοληπτικές εκτιμήσεις ότι η πιθανή ζημιά δεν καλύπτεται ασφαλιστικά, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 7, το αποτέλεσμα αυτών των βεγματοληπτικών εκτιμήσεων θεωρείται σαν πόρισμα εκτίμησης των ζημιών όλων των αγροτεμαχίων που δηλώθηκαν στην τοπική περιοχή.

Το πόρισμα αυτό γίνεται γνωστό με έγγραφο στον Αντιποκριτή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 17, τα οποία εφαρμόζονται ανάλογα, για να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι ασφαλισμένοι.

Κατά του πορισματος αυτού των βεγματοληπτικών εκτιμήσεων, είναι δυνατή η άσκηση του ένδικου μέσου που προβλέπεται από το άρθρο 19 του Κανονισμού.

Αν από τις βεγματοληπτικές εκτιμήσεις που διενεργήθηκαν διαπιστωθεί, ότι συντρέχει περίπτωση ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών από τον

ΕΛ.Γ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού, ακολουθεί η διενέργεια ατομικών εκτιμήσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους των άρθρων 1 έως 7 του Κανονισμού.

2. Σε περίπτωση εξαιρετικά μεγάλων ή εκτεταμένων ζημιών από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιόγωνα αίτια ή όταν παρατηρείται ομοιογένεια ζημιών ή όταν συντρέχουν άλλοι ειδικοί λόγοι όπως τεχνικές δυσκέρειες διενέργειας έγκαιρων ατομικών εκτιμήσεων, συντόμηση των διαδικασιών, μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και κατά παρέκκλιση της διαδικασίας που περιγράφεται στο άρθρο 17:
- α) να διενεργείται συνολική εκτίμηση της ζημιάς κατ' είδος καλλιέργειας και γεωγραφική ζώνη που πλήγηκε, από τρεις (3) τυπώτακτον γεωπόνους εκτιμητές που θα ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α..
Η συνολική αυτή εκτίμηση αφορά όλα τα αγροτεμάχια της γεωγραφικής ζώνης που πλήγηκε κατ' είδος καλλιέργειας εκτός εκείνων που ρητά αναφέρονται και εξαιρούνται στο πρακτικό πραγματογνωμοσύνης.
Το πόρισμα αυτό γίνεται γνωστό με έγγραφο στον Αντιπρόεδρο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 17, τα οποία εφαρμόζονται ανάλογα, για να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι ασφαλισμένοι.
Το πόρισμα της Επιτροπής αυτής δεσμεύει τόσο τον ΕΛ.Γ.Α. όσο και τους ασφαλισμένους και είναι οριστικό και τελεσίδικο.
  - β) να γίνεται αποτίμηση της ζημιάς με τη χρήση σύγκρονων μεθόδων (π.χ. τηλεπισκόπηση, κλπ.). Με βάση την αποτίμηση αυτή συντάσσονται πορίσματα και ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 17.
  - γ) ειδικότερα σε περιπτώσεις καλλιεργειών για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία παραγωγής και εμπορίας (δηλώσεις ΟΣΔΕ, στοιχεία παραδόσεων σε ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΒΖ, κλπ., επιστροφές ΦΠΑ κλπ.) σε ατομικό επίπεδο, να γίνεται αποτίμηση της ζημιάς από τρεις (3) τυπώτακτον γεωπόνους εκτιμητές που θα ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α..
Η Επιτροπή επεξεργάζεται τα στοιχεία αυτά και συντάσσει πορίσματα.
Τα πορίσματα αυτά γίνονται γνωστά με έγγραφο στον Αντιπρόεδρο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 17, τα οποία εφαρμόζονται ανάλογα, για να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι ασφαλισμένοι.
Τα πορίσματα της Επιτροπής αυτής δεσμεύουν τόσο τον ΕΛ.Γ.Α. όσο και τους ασφαλισμένους και είναι οριστικά και τελεσίδικα.

Άρθρο 19 **Επανεκτίμηση**

1. Το πόρισμα της εκτίμησης που διενεργήθηκε, γίνεται οριστικό μετά την πάροδο δέκα ημερών από της επόμενης ημέρας υποβολής της προσκλήσης προς τους ασφαλισμένους για να προσέλθουν και να λάβουν γνώση των πορισμάτων εκτίμησης, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 17 και την παράγραφο 1 του άρθρου 18 και εφόσον ο ασφαλισμένος μέσα στην προθεσμία αυτή δεν υποβάλει αίτηση επανεκτίμησης στον αρμόδιο αντιπρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α..
Ο αντιπρόεδρος εντός της προθεσμίας δέκα ημερών, παραλαμβάνει τις τυχόν υποβληθείσες αιτήσεις επανεκτίμησης με ταυτόχρονη καταβολή των τελών επανεκτίμησης, τις καταχωρίζει στο ειδικό προσωπικό του ΕΛ.Γ.Α.

κατά χρονολογία παραλαβής και μετά την παρέλευση των δέκα ημερών και όχι αργότερα των τριάντα ημερών αποστέλλει στο Υποκατάστημα την πράξη παραλαβής με τις αιτήσεις επανεκτίμησης και την απόδειξη τελών.

2. Μέσα στην παραπάνω προθεσμία των δέκα ημερών, ο ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα να ζητήσει επανεκτίμηση, αν δεν συμφωνεί με το πόρισμα της εκτίμησης, με αίτηση που πρέπει να καταβείσει στον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη του ΕΛ.Γ.Α.. Στην αίτηση αυτή αναγράφονται όλα τα στοιχεία του αγροσεμακίου, για το οποίο ζητείται η επανεκτίμηση, όπως έχουν καθοριστεί στο φύλλο της εκτίμησης, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ζητείται επανεκτίμηση.

Η αίτηση επανεκτίμησης δεν λαμβάνεται υπόψη, αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα και δε συνοδεύεται από απόδειξη εμπρόθεσμης καταβολής για λογαριασμό του ΕΛ.Γ.Α. των τελών επανεκτίμησης, που ορίζονται στο διπλάσιο των αντίστοιχων τελών εκτίμησης. Στην περίπτωση που εκκρεμεί διενέργεια επανεκτίμησης άλλης ζημιάς για την ίδια καλλιέργεια, για την οποία έχουν ήδη καταβληθεί τέλη επανεκτίμησης, δεν καταβάλλονται νέα τέλη επανεκτίμησης.

Σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης αίτησης επανεκτίμησης, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις που ισχύουν και για την αποδοκτική εκπρόθεσμη δόγωση ζημιάς.

Η αίτηση επανεκτίμησης δεν λαμβάνεται υπόψη και ο ασφαλισμένος θεωρείται ότι έχει παρατηρηθεί από αυτή, αν προσκληθεί από τους επανεκτιμητές και δεν προσκομίσει μέσα σε τακτική προθεσμία έγγραφα στοιχεία, πληροφορίες και διευκολύνσεις για τη διενέργεια της εκτίμησης, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 17.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος αρνηθεί ή να υποδείξει το αγροσεμάκι για το οποίο υπέβαλε ένσταση ο ΕΛ.Γ.Α. ή να επιτρέψει στους επανεκτιμητές την είσοδο σ' αυτό ή να προσκομίσει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι αυτός είναι ο εκμεταλλευτής του αγροσεμακίου που ζημιάθηκε, θεωρείται ότι έχει παρατηρηθεί από την αποζημίωση που δικαιούται βάσει του πορίσματος εκτίμησης.

3. Επανεκτίμηση έχει δικαίωμα να ζητήσει και ο ΕΛ.Γ.Α. μέχρι να οριστικοποιηθούν τα πορίσματα εκτίμησης.

4. Η επανεκτίμηση διενεργείται από δύο γεωπόνους, που ορίζονται από τον ΕΛ.Γ.Α..

5. Σε περίπτωση διαφωνίας των επανεκτιμητών, ορίζεται απ' αυτούς άλλος γεωπόνος, ως διατητής, από πίνακα που περιλαμβάνει 10 τουλάχιστον γεωπόνους. Οι πίνακες διατητών καταρτίζονται καριστά κατά Περιφερειακό Υποκατάστημα το Σεπτέμβριο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους και αφού εγκριθούν από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α. ισχύουν για το επόμενο ημερολογιακό έτος.

Σε περίπτωση διαφωνίας των επανεκτιμητών ως προς το πρόσωπο του διατητή, την επανεκτίμηση διενεργεί ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Υποκαταστήματος και σε περίπτωση που υπάρχει και γι' αυτόν κάλυμμα, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΛ.Γ.Α..

6. Για τη διενέργεια των επανεκτιμήσεων εφαρμόζονται ανάλογα όλες οι διατάξεις του Κανονισμού που αφορούν τις εκτιμήσεις.

7. Οι επανεκτιμητές ή ο διατητής ή ο Προϊστάμενος του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ή ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της

Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΛ.Γ.Α. κατακαρίζουν το πόρισμα της επανεκτίμησης που διενεργήθηκε κατ' είδος και ποικιλία καλλιέργειας και για κάθε αγροεμπόριο που ζητήθηκε επανεκτίμηση καρπιά, σε ειδικό έντυπο πίνακα του οποίου ο τύπος και οι ενδείξεις εγκρίνονται από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α και το υποβάλλουν στον ΕΛ.Γ.Α.. Τα πορίσματα των επανεκτιμήσεων κοινοποιούνται από τον ΕΛ.Γ.Α. με απόδειξη, στον Αντιποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. του Δήμου.

Ο Αντιποκριτής έχει υποχρέωση χωρίς καθυστέρηση και μάλιστα την ίδια ημέρα της παραλαβής, να καλέσει, με ακεπική πρόσκληση που τοποκολλάται στα Γραφεία του Δήμου, τους ενδιαφερόμενους ασφαλισμένους να λάβουν γνώση των πορισμάτων της επανεκτίμησης. Για την τοποκολληση της πρόσκλησης ο Αντιποκριτής συντάσσει πράξη η οποία υπογράφεται από τον ίδιο και δύο μάρτυρες.

8. Οι επανεκτιμητές, ο διατητής ή ο Προϊστάμενος του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ή ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΛ.Γ.Α. δεν δεσμεύονται από τα πορίσματα της εκτίμησης, εκτιμώντας από την αρχή την ζημιά.
9. Με επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 21, το πόρισμα της επανεκτίμησης είναι οριστικό και δεν μπορεί να ασκηθεί κατ' αυτού άλλο ένδικο μέσο.

Άρθρο 20

Πραγματογνωμοσύνη αλληλεπόμενων ζημιών

Σε περίπτωση νέας ζημιάς στην ίδια καλλιέργεια του ίδιου αγροεμπορίου και την ίδια καλλιεργητική περίοδο, η πραγματογνωμοσύνη της ζημιάς (εκτίμηση, επανεκτίμηση) διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 17 και 19 με τις παρακάτω παρεκκλίσεις :

1. Αν το πόρισμα της πραγματογνωμοσύνης της προηγούμενης ή των προηγούμενων ζημιών έχει γίνει οριστικό,
  - α. σε περίπτωση κατά την οποία το ποσοστό της ζημιάς στη συνολική παραγωγή από την προηγούμενη ή από όλες τις προηγούμενες ζημιές αθροιστικά είναι μέχρι και 20%, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα άρθρα 9 και 10 του παρόντος κανονισμού, η πραγματογνωμοσύνη της νέας ζημιάς θα αναφέρεται και σε όλες τις προηγούμενες ζημιές ώστε το πόρισμα που τελικά διαμορφώνεται να εκφράζει ενιαία τη συνολική ζημιά (πόρισμα ενιαίο αθροιστικό).
  - β. σε περίπτωση κατά την οποία το ποσοστό ζημιάς στη συνολική παραγωγή από προηγούμενη ή από όλες τις προηγούμενες ζημιές αθροιστικά είναι μεγαλύτερο του 20%, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα άρθρα 9 και 10 του παρόντος κανονισμού, η πραγματογνωμοσύνη της ζημιάς που γίνεται μετά το νέο ζημιογόνο αίτιο, αναφέρεται στην πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε στην καλλιέργεια μετά την προηγούμενη ζημιά (ημιτελής αζημιώστη παραγωγή που υπάρχει στην καλλιέργεια κατά το χρόνο που έγινε η νέα ζημιά).
Στην περίπτωση αυτή το πόρισμα της πραγματογνωμοσύνης χαρακτηρίζεται σαν πόρισμα "νέοτερης ζημιάς".
2. Αν μέχρι το χρόνο του νέου ζημιογόνου αιτίου, δεν έχει διενεργηθεί πραγματογνωμοσύνη της προηγούμενης ή των προηγούμενων ζημιών ή

έκει διενεργηθεί πραγματογνωμοσύνη αλλά το πόρισμα δεν είναι ακόμη οριστικό, η πραγματογνωμοσύνη αναφέρεται και συμπεριλαμβάνει όλες τις προηγούμενες ζημιές, ώστε το πόρισμα που διαμορφώνεται να εκφράζει ενιαία τη συνολική ζημιά (πόρισμα ενιαίο αθροιστικό). Στη διαμόρφωση του ενιαίου αυτού αθροιστικού πορίσματος λαμβάνεται επίσης υπόψη και η προηγούμενη ή οι προηγούμενες ζημιές για τις οποίες δεν υπήρξε η υποκρέωση να υποβληθεί δήλωση ζημιάς σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 15, μέχρι το ύψος του μη αποζημιώσιμου ποσού.

3. Οι ζημιές από παγετό στα καρποφόρα δένδρα οι οποίες καλύπτονται ασφαλιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 της παραγράφου Γ του άρθρου 6 ενώ ακετεύονται μεταξύ τους δεν συσχετίζονται με οποιαδήποτε άλλη ζημιά και τα πορίσματα πραγματογνωμοσύνης διαπιστώνονται ξεχωριστά, εφόσον βέβαια υποβλήθηκε η οικειοκίνητη δήλωση ζημιάς. Το ίδιο ισχύει και για τις ζημιές στη φυτική παραγωγή από αρκούδα.

Κατά του πορίσματος της πραγματογνωμοσύνης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο αυτό είναι δυνατή η υποβολή αίτησης επανεκτίμησης όπως προβλέπεται από το άρθρο 19 του Κανονισμού αυτού.

Άρθρο 21

Αναθεώρηση πορίσματος πραγματογνωμοσύνης

1. Ο Πρόεδρος του ΕΛ.Γ.Α. μπορεί σε κάθε βαθμό της διαδικασίας αναγνώρισης ή εκκαθάρισης της ζημιάς και μετά ακόμη από την καταβολή της αποζημίωσης ν' ασκήσει κατά την κρίση του προσφυγή για αναθεώρηση των πορισμάτων πραγματογνωμοσύνης, εφόσον περιέλθουν σε γνώση του στοιχεία επί των οποίων μπορεί να θεμελιωθεί ότι υπάρχει πλάνη ως προς τα στοιχεία που συνθέτουν το πόρισμα πραγματογνωμοσύνης.
2. Η προσφυγή για την αναθεώρηση των πορισμάτων πραγματογνωμοσύνης κατατίθεται στην Κεντρική Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α. μέσα σε εύλογο χρόνο από τότε που έγιναν γνωστά τα στοιχεία που τη θεμελιώνουν.
3. Επί της προσφυγής αποφασίζει οριστικά και τελεσίδικα τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται από τον Περιφερειάρχη και αποτελείται από δύο γεωπόνους υπαλλήλους Δημοσίου ή ΝΠΔΔ και από ένα γεωπόνο του ΕΛ.Γ.Α. που εκλέγεται επίσης από τον Περιφερειάρχη, από πίνακα που περιλαμβάνει πέντε τουλάχιστον γεωπόνους υπαλλήλους και.
Η επιτροπή δεν δεσμεύεται από το πόρισμα πραγματογνωμοσύνης (εκτίμηση, επανεκτίμηση, διαίτησια) και μπορεί να αναθεωρήσει οποιοδήποτε στοιχείο του πορίσματος.
Για την διενέργεια της αναθεώρησης εφαρμόζονται ανάλογα όλες οι διατάξεις του Κανονισμού που αφορούν τις επανεκτιμήσεις.
4. Με βάση το πόρισμα της Επιτροπής Αναθεώρησης διενεργείται νέα εκκαθάριση της ζημιάς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κανονισμού και ή ζητείται από τον ασφαλισμένο η επιστροφή της διαφοράς, σε περίπτωση που έλαβε μεγαλύτερη αποζημίωση χωρίς να τη δικαιούται (ακρεωστικότητα) ή καταβάλλεται σ' αυτόν τυχόν πρόσθετη αποζημίωση.

Άρθρο 22 **Ενεκτίμηση**

Σε περίπτωση συμπληρωματικής ασφάλισης της γεωργικής παραγωγής για τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιόγωνα αίτια, μπορεί μετά από συμφωνία μεταξύ του ΕΛΓΑ και συνασφαλιστή, να διενεργείται από κοινού εκτίμηση της ζημίας.

Οι όροι της συμφωνίας αυτής, δεν μπορεί να είναι δυσμενέστεροι από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Εκκαθάριση της ζημιάς - Υπολογισμός και καταβολή της αποζημίωσης

Άρθρο 23 **Εκκαθάριση της ζημιάς και υπολογισμός της ασφαλιστικής αποζημίωσης.**

1. Ως ανώτατο επίσηο όριο αποζημίωσης, που μπορεί να καταβάλλει ο ΕΛΓΑ στους ασφαλισμένους, ορίζεται το ποσό των εβδομήντα κιλιάδων (70.000,00) ευρώ ανά δεκαετούς αποζημίωσης που μπορεί να δοθεί συνολικά με βάση τους Κανονισμούς Ασφάλισης της Φυτικής Παραγωγής και του Ζωικού Κεφαλαίου του ΕΛΓΑ.
2. Ως ανώτατο επίσηο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο ορίζεται το 80% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε, πλην της περίπτωσης του άρθρου 10.
3. Η εκκαθάριση της ζημιάς γίνεται μετά την οριστικοποίηση του πορίσματος πραγματογνωμοσύνης, σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα του Κανονισμού αυτού, καριστά για κάθε οριστικό πόρισμα και εφόσον το ποσοστό ζημιάς στη συνολική παραγωγή είναι μεγαλύτερο του 20%. Σε περίπτωση εκκαθάρισης αλληπάλλληλων ζημιών, κάθε οριστική πραγματογνωμοσύνη, της οποίας το πόρισμα χαρακτηρίζεται σαν πόρισμα "νέοτερης ζημιάς", εκκαθαρίζεται σε συνάρτηση με τα ποσοστά κάλυψης που αναφέρονται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 11 του Κανονισμού αυτού και τα οποία υπολογίζονται σε ολόκληρη τη νέα αυτή ζημιά, ανεξάρτητα αν το ποσοστό αυτής είναι μεγαλύτερο ή ίσα του 20 %.
4. Ειδικότερα, το ποσό της ασφαλιστικής αποζημίωσης, υπολογίζεται σε συνάρτηση με :
  - α. Την κατά στρέμμα παραγωγή και τον αντίστοιχο αριθμό στρεμμάτων, τα οποία προσδιορίστηκαν με το οριστικό πόρισμα πραγματογνωμοσύνης, με βάση τα οποία υπολογίζεται η συνολική παραγωγή. Στη συνολική αυτή παραγωγή περιλαμβάνεται εκτός από την "ηττημένη" παραγωγή κατά το χρόνο της ζημιάς και η παραγωγή που είχε συγκομισθεί πριν τη ζημιά.
  - β. Το ποσοστό της ζημιάς, το οποίο προσδιορίστηκε με το πόρισμα πραγματογνωμοσύνης. Σε περίπτωση που έχει συγκομισθεί παραγωγή πριν

τη ζημιά, το ποσοστό αυτό ανάγεται στη συνολική παραγωγή του αγροπεμακίου.

- γ. Τα ποσοστά κάλυψης των ζημιών που ορίζονται στα άρθρα 7, 9, 10 και 11 του Κανονισμού αυτού.
- β. Την τιμή ανά μονάδα προϊόντος όπως αυτή καθορίζεται στην υποβληθείσα Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής, πλην των πιστοποιημένων βιολογικών προϊόντων και των Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) που μπορεί να αυξάνεται μέχρι και κατά 30% εφόσον προσκομιστούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά πιστοποίησης.
- β. Εάν η ζημιά γίνει στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου και οι συνθήκες (επιστή, κατάσταση αγρού κλπ.) αλλά και το είδος της καλλιέργειας επιτρέπουν νέα σπορά ή φύτευση, με το ίδιο ή άλλο είδος φυτού, τόσο στο σύνολο όσο και σε μέρος της καλλιέργειας που ζημιώθηκε:
  - α. Καταβάλλεται αποζημίωση που αντιπροσωπεύει τα έξοδα επανασποράς ή επαναφύτευσης, ανεξάρτητα αν ο ασφαλισμένος πραγματοποιήσει ή όχι την επανασπορά ή επαναφύτευση, εφόσον το ποσοστό επανασποράς ή επαναφύτευσης είναι μεγαλύτερο του 20 %. Στην περίπτωση αυτή η καταβαλλόμενη αποζημίωση είναι ίση προς το ποσοστό 100% του ποσοστού επανασποράς ή επαναφύτευσης .
  - β. Αν ο ασφαλισμένος πραγματοποιήσει την επανασπορά ή επαναφύτευση, καταβάλλεται εκτός από τα έξοδα επανασποράς ή επαναφύτευσης και η αποζημίωση που αναλογεί σε τυχόν μείωση της αξίας παραγωγής που αναμένεται από την επανασπορά ή επαναφύτευση σε σχέση με την ασφαλιζόμενη αξία της καλλιέργειας που ζημιώθηκε, εφόσον η μείωση αυτή, αφού ανακθεί σε ποσοστό επί %, υπερβαίνει το 20 %.

Άρθρο 24

Καταβολή της αποζημίωσης

1. Οι αποζημιώσεις με τις οποίες βαρύνεται ο ΕΛΓΑ, λόγω της υποχρεωτικής ασφάλισης, καταβάλλονται στους δικαιούκους μετά τη διαπίστωση της ζημιάς και την οριστικοποίηση του πορίσματος εκτίμησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς της παραγράφου 1 περίπτωση α του άρθρου 7 του νόμου 3877/2010 καθιστά τον παραγωγό μη δικαιούχο αποζημίωσης από τον ΕΛΓΑ. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον δικαιούχο το αργότερο εντός δύο μηνών από την εκκαθάριση της ζημιάς, αποκλειστικά μέσω του τραπεζικού λογαριασμού που ο ίδιος δηλώνει, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρακάτω παραγράφων.
2. Σε περιπτώσεις ασφαλιστικά καλυπτόμενων ζημιών, για την κάλυψη των οποίων προβλέπεται ότι θα απαιτηθούν χρηματικά ποσά μεγαλύτερα από τα ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΓΑ, που προέρκονται από την ειδική ασφαλιστική εισφορά της παραγράφου 1 περίπτωση α του άρθρου 7 του νόμου 3877/2010 και εφόσον δεν προβλέπεται η κάλυψη από αντισφαλιστική σύμβαση, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΛΓΑ με απόφασή του, μπορεί να κορηγεί στους δικαιούκους προκαταβολή έναντι της αποζημίωσης που δικαιούνται. Μπορεί επίσης να καθορίζει, με όμοια απόφαση, ποσοστό προκαταβολής διαφορετικό κατά ζημιωγόνιο αίτιο ή κατά προϊόν.

3. Εάν στο τέλος της επίσης κρίσης, οι συναλκικές αποζημιώσεις που έχουν καταβληθεί είναι μικρότερες των ποσών που έχουν καταβληθεί από τους παραγωγούς και έχουν εισπραχθεί από τον ΕΛ.Γ.Α. ως έσοδα εκ της υπαρκτευτικής εισφοράς, καταβάλλεται στους δικαιούκους της προηγούμενης παραγράφου, στους οποίους κορηγήθηκε προκταβολή, το υπόλοιπο της αποζημίωσης που δικαιούνται. Αν τα πραγματικά εισπραθέντα έσοδα πλέον των αποθεματικών του ΕΛ.Γ.Α. δεν επαρκούν για την καταβολή του υπολοίπου των αποζημιώσεων, αυτές προσαρμόζονται αναλόγως με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛ.Γ.Α.. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΛ.Γ.Α., με απόφασή του, καταβάλλει το ποσό που αντιστοιχεί στην προσαρμογή αυτή από τα αποθεματικά των επόμενων ετών.
4. Ο ΕΛ.Γ.Α. δικαιούται να διενεργεί ελέγκους οαετικά με την καταβολή των αποζημιώσεων σε παραγωγούς.
Σε περίπτωση που από τους ελέγκους αυτούς προκύπτει ότι έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν τις δικαιούνται σύμφωνα με το νόμο και τους Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α., με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛ.Γ.Α. τα μη δικαιούμενα ποσά αποζημίωσης καταλογίζονται σε βάρος αυτών που τα εισέπραξαν αδικαιολογήτως και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις για την εισπραξη των δημοσίων εσόδων. Για τη διεξαγωγή των ελέγκων αυτών, ο ΕΛ.Γ.Α. μπορεί να ζητά από φορείς του Δημοσίου, συνεταιρισμούς και ενώσεις αυτών, καθώς και από επιχειρήσεις, οποιοδήποτε στοιχείο ή πληροφορία θεωρεί απαραίτητη και οι φορείς αυτοί οφείλουν να παρέχουν τα οαετικά στοιχεία ή πληροφορίες εντός εύλογης προθεσμίας.
5. Σε περίπτωση αλλαγής του προσώπου που ασκεί τη γεωργική εκμετάλλευση, δικαιούκος της ασφαλιστικής αποζημίωσης είναι εκείνος που ήταν εκμεταλλευτής την ημέρα που συνέβηκε η ζημιά.
6. Η αξίωση του ασφαλισμένου για λήψη αποζημίωσης από τον ΕΛ.Γ.Α., για ζημιές της φυτικής παραγωγής από τα καλλιεπόμενα ασφαλιστικά ζημιωγόννα αίτια παραγράφεται μετά διετία από την έκδοση της ενταλής πληρωμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ανάκληση δήλωσης ζημιάς - αίτησης επανεκτίμησης. Ατέλειες - Αποζημίωση Οργάνων Ασφάλισης

Άρθρο 25

Ανάκληση δήλωσης ζημιάς - αίτησης επανεκτίμησης

Ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα να ανακαλέσει τη δήλωση της ζημιάς ή την αίτηση επανεκτίμησης που υπέβαλε σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 19 του παρόντος Κανονισμού, με αίτησή του, την οποία πρέπει ή να την υποβάλει στον Αντιπλοκρητή του ΕΛ.Γ.Α. μέχρι την προηγούμενη μέρα της εκτίμησης ή της επανεκτίμησης ή να τις δώσει στον εκτιμητή, πριν όμως διενεργηθεί η εκτίμηση ή η επανεκτίμηση.

Σε περίπτωση ανάκλησης της δήλωσης ζημιάς, ο ασφαλισμένος θεωρείται ότι παραιτήθηκε από κάθε δικαίωμα για αποζημίωση της τωκόν ζημιάς που προξενήθηκε στην καλλιέργειά του.

Άρθρο 26 **Αιτέλειες**

1. Με τη διαφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού που αναφέρονται στα τέλη εκτίμησης και επανεκτίμησης (άρθρο 15 παρ. 5 και άρθρο 19 παρ. 2), όλη η διαδικασία που αναφέρεται στον Κανονισμό διεξάγεται απελώς.
2. Οι ασφαλισμένοι δεν καταβάλλουν καμιά αμοιβή ή αποζημίωση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, από τη σύσταση της Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής, της δήλωσης ζημιάς και μέχρι την είσπραξη της ασφαλιστικής αποζημίωσης.

Άρθρο 27 **Έξοδα κίνησης και αποζημίωσης των οργάνων ασφαλίσης**

Όσοι απεπικαλούνται με εντολή του ΕΛΓΑ στην ασφαλίση και πρόληψη των ζημιών της φυτικής παραγωγής, για την επισήμανση των ζημιών, τη διενέργεια πραγματογνωμοσυμών, την άσκηση εποπτείας, την παρακολούθηση της πορείας εξέλιξης των καλλιεργειών κλπ., δικαιούνται έξοδα κίνησης και αποζημίωσης, όπως καθορίζονται από τις διατάξεις του νόμου 2685/1999, όπως ισχύει.

Άρθρο 28 **Κατάργηση διατάξεων-Ισχύς του Κανονισμού**

Η αριθμ. 15711/30-9-1998 (ΦΕΚ Β'1079) κοινή υπουργική απόφαση, όπως ισχύει, καθώς και κάθε προηγούμενη απόφαση που ρυθμίζει θέματα του παρόντος κανονισμού καταργείται.

Ο Κανονισμός αυτός ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ